

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre . . . 1 ft. 50 kr.
A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a laptulaj-
donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyilttér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Járványok s óvszereik nálunk.

Megyénk több községében fellépett e télen a scarlatina s diphteritis, az óvintézkedések is megtették több-kevesebb erélylyel.

Ezen óvintézkedésekről — leg-
alább amit én tapasztaltam —
bátorkodom egyet-mást megjegyezni.

Első sorban is axioma, mit azonban közsé-
geink éppen nem követnek, hogy a közegészség-
ügyi óvintézkedéseknek prophylacticusoknak kell
lenniük, tehát nem akkor kapkodni ide-oda, mi-
kor valamely járvány felütötte már fejét, hanem
akkor s arról intézkedni, ha egyáltalán lehetsé-
ges, hogy a járvány meg se lépjen bennünket,
vagy ha ez el nem kerülhető, úgy találjon, hogy
a lehető legkevesebb bajt okozza.

Ezen elv nálunk nem ment még át a köz-
tudatba, sőt sok szakember is azt hiszi, hogy
rendkívül erélyesen, bölcsen jár el, ha az előirt
jelentéseket megtéve, az iskolák padlóit carbol-
mészszel beszórja.

De nagy dolog is az. A tanterem *bűzös*, a
gyerekek felkavarva a csipős mészport, mely ru-
háikra tapad, szintén *szagosak*, a tanítónak orra
ugorkává változik át; s mind e metamorphosok
közepette, összevont szemöldök, komoly fontos-
kodó képpel jár a községi Aesculap — már
amelyik így érti a dolgát — azon büszke öntu-
datban, hogy *desinficiálta az iskolát*, s most már
reszess járvány!

Láttam már — a tanítási idő alatt — chlormes-
zet is tálban kiteve a tanteremben; hogy a
chlormészszől fejlődő chlorgáz, bár a levegő által
diluálva, de órák hosszáig belélegzve, könnyen
okozhat kisebb-nagyobb fokú hörghurutot, sőt
esetleg tüdőlobot is, azt talán nem is szükséges
bővebben bizonyítgatnom.

De azt még eddigél ember fia be nem bizo-
nyította, hogy carbolmész elhíntése az *iskolákban*,
vagy a chlormész kitevése, megszüntette volna a
scarlatinát s diphteritist a *faluban*.

Tehát ne *desinficiáljunk?* De igen, hanem
tudni kell *hol, mivel s hogyan*.

Nem célom tüzetes leírását adni az egyes
desinficiáló eljárásoknak, annyit azonban mond-
hatok, hogy más eljárás követendő a betegszobá-
ban vagy a kórházban, s más az iskolában, más-
kép kell *desinficiálni* az árnyékszékét, mint a
lakó szobát. hol huzamosabban tartózkodunk.

S ha már valaki annyira szerelmes az isko-
lák *desinficiójába*, a carbol- vagy chlormeszet
alkalmazza akkor, midőn *szünidő van*.

Mellesleg megjegyzem, hogy az iskolák *des-
inficiójára* tökéletesen elégségesnek tartom a
tanterem kimeszelését, a padlózat s a padok forró
luggal való lesurolását.

Véleményem szerint igen helyesen tenné *me-
gyei egészségügyi bizottságunk* — hisz ugyanis ritkán
ád életjelt magáról — ha egy részletes utmuta-
tásban kijelölné, miként kell teljesíteni, s miféle
desinficiáló anyagokkal a fertőtlenítést. De volna
bár a fertőtlenítésre vonatkozólag a leghelyesebb
eljárásokat tartalmazó utmutatás, s hajtathék ez
végre a legnagyobb lelkiismeretességgel, ez még
nem elég . . .

A fődolog arra nézve, hogy a járványoktól
mentesítsük magunkat, a *talajnak egészségügyi
szempontból való tisztasága, az üde, jó, nem fertő-
zött ivóvíz, tágas, szellős, száraz lakások*.

Egy oly községben, hol e kellékek megvan-
nak, ott bizonyára ritkábban fognak megfordulni
a járványok, s ha be is látogatnak, kevesebb ál-
dozatot ragadnak el, mint ahol carbolmész stb.
desinficiáló szerekkel akarják elűzni.

Igaz, a fent vázolt kellékeket rögtön, pa-
rancsszóra nem lehet elővárásolni s sokkal köny-
nyebb, sőt olcsóbb is egy pár mázsa *desinficiáló
szert* hozatni.

De ha volna — *amint nincs* — gondosko-
dás arról, hogy még a szegényebb osztály is bi-
zonyos egészségügyi szempontok betartásával épít-
hesse csak fel hajlékát, ha megakadályoztatnék a
házak környékének, az udvarok-, utcák-, köz-

tereknek beszennyezése, ha törekednének tiszta,
szennytelen ivóvíz után; bizonyára nem volna oly
bő aratása a járványok egész rajának, mint a
kanyaró, scarlat, diphteritis s typhusnak.

Hja ezek szép dolgok, de a mi viszonyaink
közt kivihetetlenek, mondja sok olvasóm.

Nem kivihetetlen; csak a közönségben le-
gyen egy kis jóakarát, érzék a közegészségügy
iránt, egy kis áldozatkészség a községekben, s
valamivel több erély a közigazgatás részéről,
melynek jelenleg országsszerte mostoha gyermeke
a közegészségügy.

Ha a vályog-, vagy vert-falat egy-két lábbal
magasabbra emelik, ha a szoba talaját az utca
vagy udvar szintjétől 1 lábbal magasabbra fel-
töltik, ha nagyobb ablaknyílásokat hagynak, ez
talán nem fog okozni legyőzhetlen anyagi nehé-
séget annál, ki új épületet akar emelni, jóllehet
szerényebb viszonyok közt él.

Diszes kocsma, vendéglő-épületet akár hány
község emeltetett már nagy Bács vármegyében.
Tudok egy mezővárost 10,000 lakóssal, hol
125,000 frtba került a nagyvendéglő. De ártezi
kutat, vagy akárcsak más művet, mi által jó ivó-
vizről gondoskodva lenne, alig egy pár. Pedig, ha az
előbbire jut pénz, talán lehetne az utóbbiról is
gondoskodni.

Közegészségügyi törvényünket a külföldi
szakértők magasztalják, de ha azt is tudnák mi
van belőle az életben tényleg végrehajtva, aligha
lelkésülénének íranta.

A fentebb körvonalozott elvek szerint eljárva,
remélhetjük, hogy évek múltán csökkenni fog a
jelenleg dúló járványok gyakorisága.

Ezen állítás nem hypothesis, hanem tapaszt-
lati tény, melynek igazságát a művelt nyugat
sok városában igazolta a statisztika.

Nekünk is tehát sokkal helyesebb e már
sok évi tapasztalat által igazolt intézkedések sze-
rint eljárni, mint a carbolmész mindenhatóságá-
ban bizoni.

Ada.

Dr. Burtik Győző.

Dömötör Pál népies művei.

Ferenczy József, ki oly pompás kritikai élet-
rajz mellett rendezte sajtó alá Czákó Zsigmond
munkáit; ki Garay János életrajzával negyven
arany pályadíjat nyert s ugyanezen jeles költőnk
műveit diszesen kiadta; ki az Egyetemes könyv-
tárt szerkeszti; ki a Petőfi-társaság egyik érdem-
teljes tagja s kinek minyira érdemét hosszúra
nyúlva sorba elszámolnom: dr. Ferenczy József,
bácskai kedves földink, a magas miniszterium meg-
bízásából „Magyar Mesemondó s Historiák, nóták“
cím alatt népies vállalatot is szerkeszt, mely a
ponyváról a hitvány, szellem- és erkölcsrontó fü-
zeteket van hivatva kiszorítani, és jobbakkal, er-
kölcsmesítő olvasmányokkal pótolni.

Sok fizet jelent már meg ezekből s 4 kraj-
cárjával kapható.

Ezek közt van kedves bácskai poétánknak,
Dömötör Pálnak is több műve, melyeket röviden
méltnai szándékozom.

„A selyembogár. Elbeszélés az életből.“ Né-
piünk nem igen szeret értekezéseket olvasni; iga-
zat szólva, az többnyire unalmas is szokott lenni.
Ellenben szereti a történetet, a történetet, a mondát,
ebben aztán, mint hegedűszóban a szép mesét,
beveszi a legjobb tanításokat. Bezerédj ur nagyon
fárad a selyemtenyésztés meghonosításában, a kor-
mány is, községek is áldoznak rá. Vannak is már
gubóraktáraink, gombolyítóink, de még van ki-
válni való a selyembogártenyésztés szorgalmas
terjesztése körül. És erre nézve igen praktikus
gondolat volt Dömötörtől elbeszélés alakjában
közleni ezen hasznos foglalkozás előnyeit és mód-
ját, valamint a gubók értékesítésére vonatkozó
eljárást. Egy kis szerelem, egy kis féltékenység,
egy kis félreértés, egy házaspár meghasonlása,
szenvedése, utóbb szerencsés kibékülése képezik
a keretet, melybe ezen praktikus dolog bele van
szőve s Dömötör Pál ur a selyembogárhoz ha-
sonlóan tanusította magát dolgozatában, mert
csupa selyemfinom erkölcsösséggel, becsületessé-
ggel s költőiséggel szőtte át dolgozatát, melyet

bátran a kezébe foghat vagy a nép kezébe nyujt-
hat az ember és olvashat el maga is.

„A nemzetiségek“ -ről szóló verses művét minap
közölte a „Bácska“; erről tehát nem szükség hosz-
szabban szólnom. Érdekes és nagyon tanulságos,
a mint a honfoglalástól kezdve mai napig elvezet
a történelem fonálán bennünket, megismertette az
egy-itt lakott vagy betelepített nemzetiségekkel
s megtanítva arra, mily haszon árad a hazára
mindezen nemzetiségek munkálkodásából békén
ugy mint harcban s mily szükséges és okos do-
log velők együtt szeretni a hazát és egyetértés-
ben működni ennek javára!

Kedves, dallamos formájú elbeszélés az
„Ujonszökevény“, melyben egy katonaköteles vi-
szontagságai vannak megénekelve, ki a hadi szol-
gálat elől megszökve, messze vidékre bujdosott,
ott valami csélsap menyecskével „letette a pol-
gári esküt“, vagyis bagólitet fűjt, de csakhamar
hűtelen lett hozzá, mert a bíró lánya is rávetette
a szemét s ennek vőlegénye lett. Az elhagyott
menyecske azonban boszúból elárulja őt, mire el-
fogyják, haza kísérik s kellő büntetéssel sújtják
őt is, rejtegető szeretőjét is. Mikor végre haza
kerül, gúny tárgya s végül hitvány bakter lesz
belőle. A változatos, versalakba öntött s egyszere-
rűen nemes költőiséggel elbeszélte történetet e dal
fejezi be:

Katonának asszentálnak,
A királynak, a hazának.
Ne sirj babám, hogy elmegyek,
Hazám után tied leszek!

Három évig nem a világ,
Ugyis három az igazság,
Három a tánc, három a szó —
Három évig tart a dobszó.

Akkor aztán itthon leszek,
Tied, babám, tied leszek.
Csak érted ver bennem a szív,
Mig a haza újra nem hiv.

„A perlekedő atyafiak“ -at megtörtént igaz
históriának nevezi, talán nem is csupán csak azért,
hogy a népet jobban sarkalja az olvasásra, ha-
nem mivel talán csakugyan bírói hivatalos működé-
se szolgáltatta hozzá a tárgyat. Két perlekedő
rokon addig huzakodik, míg az egyik elhanya-
golva mesterségét, dolgait, mindig csak igaztalan
követelését hajtja, perli s végre tönkre jut. Ek-
kor azonban a két peres atyafi gyermekei meg-
szeretik egymást, illetőleg egyiknek unokája, a
másiknak leánya; s mikor Rutaki János uram
végkép elvesztette pörét:

S lehajította fejét búsan a tőkére,
Hol verte a kaptát, hol a bört kimérte,
Oda simult hozzá felesége, lánya,
Mint a repkény simul a magányos fára.

E végzetes percben belép Rutaki József, a
nyertes atyafi, Pista fia kíséretében, kinek szá-
mára megkéri a leányt; persze nem is ered-
ménytelenül.

Most Rutaki János fölkel, felé indul,
S az alpörösének karjai közé hull;
És a felpörösnek kedves Örzsikéje
Oda simul szépen Pista kebelére.
S mit az idő elvett a törvénynél fogva,
A forduló idő szépen visszahozta.
De nem perpatvarral, hanem szeretettel.
Okult Kis-Csávolyban rajta minden ember.

Jól esik a szerencsés megoldás; de a *vé-
rokonságot* házasság dolgában nem szeretem figyel-
men kívül hagyatni. Nem hiába állították fel, va-
lamint a többi házassági akadályt, úgy különösen
ezt is, mely mellett ugy erkölcsi, mint élettani,
egészségtani szempontból is nagyon sok ok küzd.
Azért nem tudom elfeledni, hogy néhány év előtt
valami naptárban erős cikket irt valaki a házasa-
gi akadályokról s miután szörnyen kimutatta,
mennyire üdvös a házasságok kötésénél ezeket
szemmel tartani s ily akadályokkal gátolt házasa-
ságokat kerülni, nagy bölcsen nem azt a követ-
keztetést vonja ki: mily helyesen jár el tehát az
egyház és állam, hogy az ily házasságokat er-
kölcsei indokoláson kívül pénzbeli taksák követe-
lésével is gátolni törekszik; hanem megfordítva,
mily helytelen — ugymond — az egyház és ál-
lam eljárása, hogy kisebb-nagyobb összegek le-
fizetése mellett olykor kivételképp megengedi. —
Persze ezen jó ur csak valami elméleti jogtanból

betűzte ki cikke tartalmát s gyakorlatilag fogalma sem volt arról, mily nehéz sokszor egyesek különböző érdek- vagy szenvedélyszülte erőszakos kívánságával megküzdeni s azok föltétlen megtagadása olykor mennyivel nagyobb rosszat hozna létre. Azért tehát nincs szabály kivétel nélkül, csak észszerű okok szolgáljanak körülötte.

„A váltó vagy örökösök az aszorosoktól”, mint már címe is mutatja, rettentően modern história, mely akkor is megérdemlené a nép figyelmes olvasását, ha nem volna oly kedvesen írva, mint a hogy a mi kedves Dömötörünk szokott írni.

O-Becse.

Magyarevits Bránkó.

Hirek.

Kitüntetés. Öfelsége a király Braunhoffer Ferenc rácmilitári r. k. tanítónak, 50 éves közhasznú munkájára elismerésül, a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta. A kitüntetett férfiú tanítótársai körében régóta megérdemelt népszerűségnek örvend, és mint vármegyénk szülötte, (szül. 1821. nov. 30. Csávoynon) bizonyára széles körben lesz kitüntetése alkalmából óváció tárgyá.

Andrássy emlékezete. Újvidék város m. hó 28-án tartott rendkívüli közgyűlésén Flatt Viktor fenkölt szellemű beszédben méltatta az elhunyt Andrássy Gyula gróf érdemeit és történeti alkotásait. A főispán indítványát, hogy a boldogult emléke jegyzőkönyvileg megörökíttessék és özvegyéhez részvéttávirat küldessék, a népes közgyűlés egyhangulag elfogadta.

Hegyei Géza, ó-becsei születésű, fiatal magyar zongoraművész, Konstantinápolyban játszott a szultán előtt, a kinek annyira megnyerte tetszését, hogy gazdag tiszteletjé mellett a Medsidje-rend lovagiságát adta neki.

Pénteki mulatság. A múlt pénteken az ifjúság által rendezett „pénteki mulatság” fényesen sikerült. Ott voltak: Dobák Berta, Ergh Jozefin Keryajáról, Falcione Jozefin és Mariska, Heindlhofer Etelka, Jerkovits Zsófia, Kalapsza Bella, Késmárky Ilonka, Lovich Aranka, Mihályi Bella és Irma, Schneiderbauer Elza, Tessényi Vilma és Flóra kisasszonyok, Danczer Kornél, Dobák Béláné, Ergh Mihályné, Falcione Lörinczné, Gräff Nikázné, Heindlhofer Róbertné, Jerkovits Antalné, Késmárky Béláné, Mihályi Jánosné, özv. Schneiderbauer, Sztrilich Zsigáné és Trischler Ferenecné asszonyok.

Meg nem tartott gyűlés. Vukicsévits M. György, a helybeli szívet tanítóképző igazgatója vasárnapra gyűlésre hívta fel a szerb választókat a karloviaci egyházi kongresszusra küldendő képviselő kijelölése tárgyában. Az értekezletre azonban, valószínűleg a rossz idő miatt, oly kevesen jelentek meg, hogy el kellett napolni.

Tiszti estély. A Zomborban állomásozó katonai tisztikar szombat este kedélyes összejövetelt rendezett a színház-szálló étkező termében, melyben a közös hadsereg és honvédség kötelekbe tartozó tartalékos, illetőleg szabadsgolt állománybeli, szolgálaton kívüli viszonyban levő és nyugalmazott tisztik is részt vettek. A társaság mintegy 60 főből állott. Az összejövetel szép célja a bajtársiasági ápolása volt, amit Pacher és Rogulic közöshadseregbeli örnagyk sikerült fölkészöntökben méltattak. Előnk tetszést keltett Beke Gyula, nyugalmazott honvéd alezredesnek a katonai szellemre mondott felkészöntője is. Pacher örnagy indítványára egyhangulag elhatározták, hogy ezentul minden hó első szombatján rendeznek ilyen összejövetelt.

Tűzoltó közgyűlés. A zombori önkéntes tűzoltó egyesület vasárnap délelőtt tartotta évi közgyűlését a város háza nagytermében. A gyűlésen Zombor város tanácsát dr. Görtinger Pál városi I. aljegyző képviselte. A tárgysorozat első pontját a főparancsnoki jelentés képezte az egyesület múlt évi működéséről. A tartalomszöveg jelentős előzöleg tudomásul vétetik.

Ezután Bittermann Nándor egyesületi pénztáros olvasta föl jelentését, mely szövegét így hangzik: Zárszámadása a zombori önkéntes tűzoltó-egylet rendes pénztárának 1889. január 1-től december 31-ig. Bevételek: Zombor sz. kir. város segélyadománya 2500 ft. Büntető pénzekből 5 ft. Együleti tagok által megterített biztosítási díjak 1888. és 1889. évekre 9 ft 60 kr. Együleti föld hasznából 1889. évre 15 ft. Kamat december hó 31-éig a tűzoltók segélyalapja után 32 ft 91 kr. Kamat Bittermann Nándor alapítványa után december hó 31-éig 11 ft 43 kr. Átutalványozott összeg az előfogati pénztárból 864 ft 47 kr. Összes bevétel 2438 ft 41 kr. Kiadások: Szertáros fizetése 360 ft. Örök fizetése 1616 ft 22 kr. Örök ruházata 418 ft 16 kr. Zenekar fizetésére 154 ft. Tiszteletdíja 200 ft. Biztosítási díj 135 ft 27 kr. Eszközök beszerzésére 148 ft 11 kr. Eszközök javítására 234 ft 98 kr. Világításra 69 ft 74 kr. Szolga jutalmazására 10 ft. Különteke kiadásokra 91 ft 93 kr. Összes kiadás 34 ft 93 kr. azaz: háromezernegyszázharminyolc ft 41 kr bevétel és háromezernegyszázharminyolc ft 41 kr kiadás. Zombor, 1889. évi december hó 31-én. Bittermann Nándor, segédtsízt és együleti pénztáros. A fenti zárszámadás megvizsgáltatván, azt tételenként helyeseknek találtuk. Zomborban, 1890. február 26-án. Ratkó Zsiga, Zimmermann Gyula, Schäffer Kristóf. — Zárszámadása a zombori önkéntes tűzoltó-egylet előfogati pénztárának 1889. január 1-től december hó 31-ig. Bevételek: Készpénz maradvány 1888. évről 2230 ft 31 kr. Előfogati díj Zombor sz. kir. városától 1600 ft. Szeméthordási díj Zombor sz. kir. városától 600 ft. Eladott eszközökért 141 ft 94 kr. Letett bánatpénz 30 ft. Büntetések 11 ft. Az örtányán elfekvő előfogati könyv szerint előfogati díj 2847 ft 38 kr. Kamat a takarékpénztárban elhelyezett tőke után 47 ft 23 kr. Összes bevétel o. é. 7507 ft 86 kr. Kiadások: Kocsisok fizetése 1440 ft. Zabra 708 ft 03 kr. Szénára 535 ft. Kovács- és bogárn munkákra, ugy vasárunkra 252 ft 18 kr. Lovak és eszközök beszerzésére 358 ft. Javításokra 159 ft 15 kr. Felfogadott előfogatokért 55 ft 70 kr. Világításra 20 ft 05 kr. Bánatpénz visszafizetésére 30 ft. Allatorvos tiszteletdíja 10 ft. Különtekekre 31 ft 42 kr. Biztosítási díj 2 ft 95 kr. Átutalványozott az egyület rendes pénztárába 864 ft 47 kr. Összes kiadás o. é. 4466 ft 95 kr. Levonva a kiadást a 7507 ft 86 kr bevételből, maradvány o. é. 3040 ft 91 kr. azaz: háromezer és negyven ft 91 kr. o. é. Zombor, 1889.

évi december hó 31-én. Bittermann Nándor, segédtsízt és együleti pénztáros. A fenti zárszámadás felülvizsgáltatván, azok helyesnek találtattak. Zomborban, 1890. február 26-án. Ratkó Zsiga, Zimmermann Gyula, Schäffer Kristóf. — A jelentés előzöleg tudomásul vétetik és a fölmérvény megadatik. Majd Bittermann Nándor együleti pénztáros nyilvánozza, hogy miután a módosított alapszabályok beérkeztek csak napok kérdése: mondja ki a közgyűlés, hogy vagy ma tartja meg tisztújítását, de a módosított alapszabályok értelmében, vagy pedig bizza meg a tisztikart az egyület vezetésével mindaddig, míg az alapszabályok miniszteri jóváhagyást nem nyernek s a tisztújító közgyűlés a módosított alapszabályok értelmében lesz megartatható. A gyűlés névszerinti szavazás után z indítvány utóbbi részét egyhangulag elfogadja.

A dunagőzhajózási társaság forgalmi igazgatósága közli: Miután a Tisza is megtisztult a jégtől, ottani állomásainkon is megkezdjük az áruszállító forgalmat mindkét irányban.

Árverés. Kucsera Lajosné 2860 frtra b. ingatl. márc. 17. Baja.

Értesítés. A zombori jótékony magyar neogylet f. hó 2-ára hirdetett közgyűlése a zord időjárás és nagy havazás miatt nem volt megartatható és f. hó 30-ára halasztott el.

Kucuráról írják: Leirhatatlan az a nyomor, melyben a napokban eltemetett Koczko Vazul g. kath. tanítónak öt anyátlan árva maradt. Közülök az egyik született vak.

Csalárd bukás, család és okmányhamisítással vádolt Steiner Miksa s társai bajmoki lakosok büntügyben hozta meg ítéletet a szabadkai törvényszék. A tárgyalás során kihallgatott mintegy 30 tanu vallomásából kétségtelen beigazolást nyert, hogy Steiner Miksa s társai ravasz fondorlattal, a család minden létező eszközeit felhasználták céluk eléréséhez. A törvényszék Steiner Miksát 2 évi fegyház és 5 évi hivatalvesztésre, nejét Dohány Bettit 8 havi börtön és három évi hivatalvesztésre ítélte; míg Dohány Salamon, Fischer Lipót, Schosberger Márk és Schosberger Edét, bizonyítékok elégtelensége miatt, a vád alól felmentette.

Halálozás. Kulpinban Szabadka Gyula áll. el. tanító neje szül. Karácsonyi Anna, ki városunkban mint tanítónő huzamos ideig működött, rövid betegség után, jobblétre szenderült.

A helybeli „Pokol” vendéglő május hó 1-től kezdve Butkovits József vette ki.

Petrovovszellon Zagorica Lázár, az ottani közügyeknek tevékeny munkása, volt vármegyeyi bizottsági tag, egy hajdan nagy szerepet játszó szerb kurialista családnak utolsó sarja, hosszú szenvedés után, nagy részvét mellett temettetett el. Özvegyén és számos árva-ján kívül öccse Velyko, szenttamási postamester és Mariska huga, dr. Vucesics Illés újvidéki ügyvéd neje gyászolják.

Hirek a dalárdából. A zombori kaszinó-egyleti dalárda februárius hó 27-én tartott választmányi ülésében a pénztáros bejelentette, hogy a múlt évi Szilveszter-estély tiszta hozadék 24 ft 25 kr, a folyó évi farsangestély pedig 55 ft 12 kr volt. Működő tagoknak felvették: Bérczi Iván, kir. pénzügyi fogalmazót, dr. Fratrievics-Aszt Vince, ügyvédet, Feuermann Manó, kir. adóhivatali gyakornokot és Kiss Pál, néptanítót. Zombor város közönségének megkeresésére a létesítendő zeneiskola alapítókének gyarapítására egy előadás tiszta hozadékának felét szánták. Az évi rendes közgyűlés a jövő vasárnap délután 3 órakor lesz.

Tűz. Schlagger Gyula vármegyeyi főügyész lakásán vasárnap este 7 órakor tűz ütött ki, melyet azonban a házbeliek szerencsére idejében észrevettek és a gyorsan ott termelt tűzoltók segítségével el is oltották. A tűz valószínűleg a kéményből eredt, melyből szikra pattant ki a száraz gerendázatra. A kár jelentéktelen.

Halálozás. Krizmanits József, helybeli köztisztviseltben álló mézesbábus s a temetkezési egyület volt buzgó pénztárosa, tegnapi éjjel hosszas szenvedés után, elhunyt.

Közgyűlés. A zombori kereskedelmi- és iparbank f. é. február 22-én tartotta évi rendes közgyűlését. A gyűlésnek a következő tárgyai voltak: Igazgatói jelentés a múlt évi forgalomról. A bank összes forgalma a múlt évben 18.625.007 ft 84 kr tett ki. Az intézetnek 8 fiókintézete volt; e szám a múlt évben ismét szaporodott eggyel, amennyiben O-Szivacon a 9-ik lett felállítva. A fiókintézetek forgalma igen élénk és hasznos volt. A betétek 696.805 ft 59 kr tettek ki, 88.259 ft 36 kr-rel többlet, mint a múlt évben. Egy 100 forintos részvény után 10% osztalék jut. A tartalékalap 30.000 frtra rug. Az alapszabályok módosítását illetőleg igen fontos a 15. § b) pontja, mely szerint a bank saját kebelében több hitelezet is felállíthat. Előböké újra Bikár Simon választatik meg 6 évre, tiszteletdíja 2000 ft, alelnökké Jeraszovits János választott meg 300 ft tiszteletdíjjal. A felügyelő bizottság a következő tagokkal alakult meg: Davidovits Koszta, dr. Kronits István és Bugarszky Miklós. Igazgatósági tagok lettek: Koszants C. A., Lang Florián, Huber Antal, Karakasevits Milivoj, Zimmermann János és Theodorovits István. Az igazgatóság ama indítványát, hogy a kimutatott 16.845 ft 30 kr tiszta nyeresémből 7000 ft vonassék le a már kifizetett január havi szelvény fedezésére, hogy a maradt 9345 ft 30 krnyi összegből az alapszabályszerű 5% vagyis o. é. 467 ft 30 kr a tartalékalap javára és 12% azaz 1065 ft 36 kr az igazgatóság tiszteletdíja fejében fordítsassék, egyhangulag elfogadtatik. Osztalékul maradt 7812 ft 64 krnyi összegből 7500 ft a júliusi szelvény beváltására és a 312 ft 64 krnyi maradvány, mint rendkívüli javadalmazás, a tartalékalaphoz csatoltatni egyhangulag rendelkeztek.

Felakasztotta magát Torzsán Króter Jakab lakatosmester. Ugyanó már többször tett öngyilkossági kísérletet, de mindég megmentették.

Fizetése képtelenség. A bécsi hitelező védegyelet közli, hogy Lugumerszky Plató, helybeli rőföskereskedő fizetése képtelenné lön.

Halálozás. Fritser Antal, lapunk jótollú költője, kitől a fővárosi lapok is nem egy szép költeményt közöltek, f. hó 25-én élete 27-ik évében elhunyt. Lesújtott anyja a következő gyszajelentést küldte be lapunknak: Özvegy Fritser Ferencné szül. Sóska Karolin mint édes-anya, Etelka és Erzsike mint testvérek, továbbá Sóska Emilia mint nagynénje szomorodott szívet jelentik a felejthetlen fiúnak, illetve testvérnek és unokácsnek Fritser Antal kossuthfalvi áll. iskola tanítónak f. hó 25-én délután 3 órakor életének 27-ik évében hosszas szenvedés

után történt gyászos elhunytát. A megboldogult folyó hó 27-én délután 3 órakor fog a rom. kath. vallás szer-tartásai szerint beszenteltetni és a kossuthfalvi sarkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent mise áldozat március hó 3-án délelőtt 10 órakor fog a kossuthfalvi templomban az Urnak bemutatattani. Kossuthfalva, 1890. február hó 26-án. Béke és áldás hamvaira!

Válasz Kisbaári Kiss Ernő gyógyszerész urnak a f. év február hó 28-án a közönség köréből közölt panaszára. A községnek, mint az italmérsi adó szedésére jogosítottnak, idevágó magatartását a megváltási szerződésnek második §-a szabályozza. E szerint az 1888. XXXV. t. c. 17. §-ában megállapított adó öt illetti s joga van azt a törvény 31-37. §-ai szerint beszedni. Vitis kérdés esetén az elsőfoku közigazgatási hatóság által egyezség kísérendő meg; ha ez nem sikerül, 15 nap alatt a pénzügyigazgatóságnál, az ellen a pénzügyminiszternél kell jogorvoslatot keresni. A gyógyszerész, ha folyamodik, hogy a spirituszt gyógycélokra kívánja használni, bizonyos átalányt adómentesen felhasználhat; azonban ilyen adómentes szesz elárúsítása nem szabad. Mindenesetre jó lenne, ha az illetékes hatóságok a váltásos községek közegeit jogaik és köteleik tekintetében nagyon szorosan kitanítanák, mert hiszen ha egy falusi parasztbasa henegni akar és kedve támad valakit megszekirozni: az ugyan kevés elégtétel, hogy aztán a tulkapó közeg egyszerűen a törvény sorompóba szorítottatik. Kérjük a községi jegyző urat, sziveskedjenek e részben tapasztalataik tárházából ezen újabb keletű kérdés-hez adatokkal és tanácsokkal szolgálni. Szerk.

Szavallással egybekötött estély. Uj-ziváci levelezőnk írja: Folyó évi február hó 17-én Simkó Gyöző az uj ziváci társulati magyar népiszkola jeles tanítója, a létesítendő iskolai könyvtár javára tanítványával énekel, szavallással egybekötött estélyt rendezett. Ez volt az első alkalom, hogy ezen iskola nevédekéi a nyilvánosság előtt szerepeltek volna, de ezen alkalommal bebizonyította derék tanítójuk, hogy német anyanyelvű gyermekekkel kitartó szorgalom mellett rövid 3 év alatt mily eredményt lehet elérni. — Az estélyt Kölcsey „Hymnusz”-ával kezdték meg, melyet harmoniumkísérettel oly szépen énekeltek a gyermekek, hogy a jelenvotók szűlék alig tudták örömkönyveiket, melyeket a meglepetés esalt ki zemeikből, visszafotajni. Kévs színet után a 4-ik osztály egyik nevédeké, Hetteszheimer Imre elszavallta Majtényi Róza „Mi a haza?” című költeményét oly páthosszal, hogy midőn befejezte, a közelítő közönség felemelte és úgy éltette a kis honpolgárt. Következett még három dal, melyek szintén igen sikerülten adattak elő. Az estély tiszta jövedelme 37 ft volt. Ez alkalommal fellüliztek: Vollerter Henrik, Czimmermann Henrik, Kuhn András 20—20 krt, Hetteszheimer Jakab, Keek János, Vollerter János, Veiland Henrik, Paul Ádám, Ferencz Ádám, Stieb Péter 40—40 krt, Poór Jó-zsefné, Triszler Pál, Kiss Béla 10—10 krt, özv. Hettesz-heimer Krisztina, Öfner Zsigmond, Löbl Gyula 70—70 krt, Eimann Károly, Szabó István, Hartmann Sándor, Kiss Illés 50—50 krt, összesen 7 ft 60 krt. Midőn ez uton nyugtazzuk a fellüliztetet összegeket, egyuttal köszönetet is szavazunk a szives adakozóknak.

Kitett hulla. Baján a napokban 6—7 hónaposnak látszó gyermekhullát találtak kitéve. A kitévőt a rendőség erősen nyomozza.

Az „Aranyhajó”-hoz címzett jönevű zombori vendéglő, tulajdonosának elhalálozása folytán, az özvegynek szakértő kormánya alá került, aki az eddig üzlete iránt tanusított bizalmat a jövőben is fenntartani kéri.

Elfogott gyilkos. F. évi január hó elején, Ujvidéken Bogdán Pál rendőr feleségét valaki éjnek idején az ablakon keresztül agyonlötötte. A gyilkost keresték, nyomozták mindenfelé, de sikertelenül. A napokban azonban a gyilkost elárulta saját „sógora.” A gonosztevőt elfogták Budapesten s noha bűnet tagadja, minden arra mutat, hogy ő volt a gyilkos. Az illető Thiringer Mihály eressü születésű, 44 éves, asztalos, ki jelenleg református vallású, de vallását már ismételtén változtatta s az ország minden részében megfordult. Legutóbb a fővárosban lakott s itt sűrűn érintkezett „sógorával”, Bobek József hordárral. A sógorási viszony annyiban állott, hogy Thiringer nővérével Bobek vadházasságban élt. Hogy a sógorok nem szerethették egymást valami nagyon, kiténik abból, hogy a hordár e hó 24-én beállított a főkapitánysághoz s a büntügyi osztály előtt valomásokat tett Thiringer ellen. Előadta, hogy Thiringer borozás közben szörnyű büntényt vallott be neki. Ez a büntény: orgyilkosság, melyet Thiringer Ujvidéken követett el. A szerbek karácsony ünnepének szombatján, ez évi január 11-én, ugyanis orozva agyonlötötte egy újvidéki rendőr feleségét. A főkapitányság a hordár följelentése következtében azonnal táviratozott az újvidéki rendőrségnek, igaz-e, hogy ott egy rendőr feleségét meggyilkolták. Időközben pedig detektívek mentek Thiringerért s előállították. Az asztalos mindent kerekén tagadott s nemesak a tett elkövetését utasította vissza, de azt is kijelentette, hogy „sógorával” még csak nem is borozott s neki soha bizalmas vallomást nem tett. A főkapitányság távirátára megérkezett az újvidéki rendőrség szűksávu távirati válasza, mely annyit tudatott, hogy a jelzett időben ismeretlen tettes csakugyan meggyilkolta Bogdán Pál rendőr feleségét. A gyilkosságot úgy követte el a gonosztevő, hogy az ablakon keresztül orozva rálötö a nőre. Thiringer a rendőség ismét kihallgatta, de ekkor sem akart tudni semmit a gyilkosságról. A rendőség ekkor kutatni kezdte az asztalos multját s a kutatás során más büntényeket bizonyított rá. Thiringer 1878-ban Vácott r. kath. szertartás szerint egybe kelt egy Horka Borbála nevű nővel, ki most is Vácott él. Ettől nem vált el, de azért még egyszer házasságra lépett. 1887. augusztus 6-án Ujvidéken református szertartás szerint nőül vette Balogh Johanna 36 éves nőt, kivel Budapestre költözött s kivel legutóbb is együtt élt. A bigamia büntényét Thiringer már be is ismerte. De legujabban kiderült az is, hogy egy harmadik nővel, Kaszap Erzsébettel, szintén közös háztartásban élt s még nem tudni, vajjon nem lépett-e ezzel is házassági frigyre. Kaszap Erzsébet, ki nagykőrösi születésű, 28 éves, református nő volt, 1886. december 26-án halt meg a Rökus-kórházban, hol mint Thiringer törvényes neje szerepelt. Az asztalos most tagadja, hogy Kaszap törvényes neje lett volna s azt állítja, hogy vadházasságban élt vele. Midőn a nő a Rökus-kórházban meghalt, egy Mari nevű négy éves leánya maradt s Thiringer ezt a leányt — saját gyermekét — a soroksári-utca 8. számú ház előtt elhagyta. A gyermek addig kóborolt az utcákon, míg egy rendőr a kapitánysághoz

kisérte. Akkor gyermekét pedu- nak. Most is a gyermekététel: szállította az új a vizsgálatot.

A Miksa kedvelt operett sulai, még pecu- jutalomjátékai.

Lelketi törvénytelen es szakácsnó bizta- anyát és Ehren

Bácsból Hogy mily jóté- annak újlag té- helyének, Bács forduló éjjelen- fenfirt éjjelen 1- mintegy 10—12- öl hosszú, nádd- udvari háza — elhelyezve — g- tal szítva, csakú- mintegy 40 tagú feeskendővel — pezettel van elá- községé — tána- a tüzet. Hogy s- sítették a tüzöl- lehet elképzelni, szédságában fek- Roth Ádám és Sz- látjuk; dacára a- szél által megrag- ölynyire repültek, veszekelve hurco- latd meg. Szűcs ki s ugyanannyis- által, ugyszólván kendő a kutból a- sik feeskendő p- az érdemes előjár- vedett. Mégis egy- kalizálni. Borzadu- pusztító elem ter- tolni nem képes? távolságban levo- az ehhez hozzá- künk által alapít- abban elhelyezett- irhatná le az elor- tüzoltóink mentet- szólván kizárólag- tal segélyeztetik- és — egy szinte- zatott fővárosi tüz- és begyakorolva- ményért, melyet- Nem vehetne e- pe- első magyar áltai- plom és zárda- hogy adakozásuk- mint tette ezt a je- ki Roth Ádámnak- címén. A kár körtü- dozatul nem esett.

Pacséri h jegyző. — Dálest- h. örnagy, a kapo- olvasókör helyisé- minden tekintetben- nak, az egy év ó- sodik végtargyalá- kai törvényesek- vádakat ejtette- több, mint valószí- táncsal egybeköt- már most is nagy

Himen. A- virilista s nagybirt- budapesti dolány u- Leontin kisasszony

Öngyilkos mester a napokban- lötötte magát.

Halálozás. betegség után, éle- hunytan Szűcs Jan- s O-Becse és Vidé- siratják. Béke lengj

A zombori célu színelőadás les

Bács-topoly lyai ipartestület f. n- tében évi közgyűlé- kat nyújtott, melyek- nek létre jövetel- és buzdításba kerül- lál és még fölvaszt- ismerték ezen testt- részük az egylet ir- seltetik. A tisztújít- nek, Závodszi Mát- jegyzőnek egyhangul- kalmával ezen testt- dezett a helybeli nag- rült. Különös fényt- Péterné és Radány- len voltak továbbá- része és számos ipar- lülfizetések történe- Radimeczky Ferenc- Stack Károly 1 ft 2- Rezső 1—1 ft. Csász- Károly, Mezei Imre, Beer Mátyas, Komlosi Bernát, Závodszi Mát- Kálmán, Pelle János e- balovszki Vendel 30 k- a nemeslelkű adakozók

A t. cikkirő ur már úgy is benne van a tanácsadásban, engedje meg, hogy ha nem is tanácsot, de legalább egy szerény ajánlatot tegyek; ez pedig az: Követeljük mindketten szülőföldem a tanügyi állapotok törvényességének létesítését. Ez egyrészt megfelel az állampolgár azon nemesebb kötelességének, hogy előtte a törvények mindenképp fennmaradjanak; másrészt ez a hazafias ambíció legemesebb ideálját képezi, mert ami törvényszerű, nem jogtalan, tehát nem igaztalan, már pedig az igaz, míg az emberek lelkéből a mindenszentek iránt való fogékony-ság ki nem hal, a legmagasztosabb idea.

Budapest, 1890. február végén.
Tukats Ádám.

Ó-Becse, 1890. február 28.

(A dalkör: a kegyeletnek, Tombola-számú. Működvelők. Középsőkönk polyában. Hattyú pár. Gözmalom.)

Már megszoktuk azt, hogy az ó-becsei polgári magyar dalkört életképes, törekvő s társadalmi mozgalmainkban tevékenyen résztvevő együletnek ismerjük s éppen azért senkinek fog csodálkozni azon, hogy a dalkörből indul meg azon nemesebb mozgalom, mely — bátran mondhatjuk — összes értelmiségünk lelkes elismerésével találkozik. Ugyanis a február hó 25-én tartott választmányi ülésen indítvány tételét s fogadtatott el, mely szerint az ó-becsei róm. kath. sirkertben eltemetett és itt cseszt 48 as honvédek nyugvó helye — melyet most csak egy egyszerű, bojtorjánál körülött fakeszt jelöl — díszes emlékkövel jelöltessék meg.

E nemesebb természetesen csakis gyűjtéssel lesz eszközölhető, mely gyűjtésnek a dalkör azonnal meg is vetette alapját, a mennyiben kimondta, hogy a kebelében működő műkedvelői társulat által március hó 16-án egy három felvonásos szindarabot hozat színre, melynek összes tiszta jövedelmét a fentjelzett célra alapul leteszi.

Hogy a siker még biztosabb legyen, határozatott, hogy a magyar népkör is átiratlag felkértek az együttes működésre, mire — ismerve a népkör hazafias gondolkodású és a nemesebb lelkesültni tudó tagjait — úgy szólni bizony számíthatunk. S ha a lelkesedés minden téren oly nagy lesz, mint volt a dalkörben ez indítvány tárgyalásakor, úgy jövő március 15-én szép ünnepeleynek néz elbe Ó-Becse!...

Ugyanezen választmányi ülés tárgyai közül még felemlíthetjük a február 18-án tartott Tombola-estély leszámolóját. E tancmúltság, mely a farsangot nálunk bezárta, méltán sorakozik a dalkör sikertült mulatságai közé. Igen szép számú és díszes közönség vön benne részt s a kedélyes mulatság reggeli öt órakor ért véget. A csinos Tombolatárgyak kisorsolása is nagy érdeklődés közt történt. A főnyereményt — egy érdekes sör-szervizt — Bárány Béla hajóállomási főnök nyerte meg.

A mulatság különben nemcsak erkölcsileg, hanem anyagilag is fényesen sikerült. A pénztári bizottság jelentése szerint az összes bevétel 137 ffrt 85 kr volt, melyvel szemben a kiadás 77 ffrt 87 kr, s így a tiszta jövedelem 59 ffrt 98 krt tesz ki, ami, tekintve a mér-sékelt belépti díjakat, igen szép eredménynek mondható nálunk, akkor, mikor a legtöbb ez idei farsangi mulat-ság gyengén sikerült.

A műkedvelői társulat is megkezdte már működését s mint főnnebb említve volt, március 16-án előadást fog rendezni, utána egy hétre ismét egyet, három egy felvonásos darabbal, s így a bójtben is lesz szórakozásunk.

Szóljunk most már valamit a leendő középiskolánkról is, amely már pár hét óta foglalkoztatja közönségünket és helyi lapunkat. Algyimnasium vagy polgári iskola? e fölött folyt szüntelen a vita, míg végre február 24-én tartott községi képviselőtestületi gyűlés végét szakította azon egyhangu határozatával, hogy legyen algyimnasium. A terv szerint még ez év őszén felállítandó, illetve megnyitandó lesz az első osztály, ideiglenesen a jelenlegi ipariskola helyiségeiben. Határozatilag tehát már van középiskolánk, csak ne épüljön oly luza-vonával, mint népiskoláink szoktak. Még egy 1885-ben rendszeresített iskola is csak annyira van az építéssel, hogy az épület terve sem kész; bár minden év tavaszára igérve volt az építés.

Ritka vadász-szakmánya telt szert a napokban Gönczy János polgártársunk két igen szép nagyságu hatyutylótt; még pedig oly szerencsével, hogy a lösebet valószínűleg kihaverik, a mennyiben azt a szárnyukon kapták. Sokan irigyelték szerencsét és másnap lesre mentek, de — sajna! — felettük nem huztak a hatyutyló!

S minthogy e vadászesetet a magyar népkörben hallottam, nem hagyhatom említetlenül, hogy mily csinos helyiséggel bír az most új helyén. Szobái tágasak, világosak s magasak és így nem kell annyit szenvedni az olvasóknak a füsttől, mint régi helyén. Most már csak oda kell hatni, hogy bebutorozása is teljes legyen, akkor biztosra vehető, hogy a tagok szívesen látogatják. Különben már eddig is sokkal nagyobb látogatottságnak örvend, mint régi helyén.

Gözmalmaink is szaporodnak egygyel talán Gerster Ödön, liszt- és gabnakereskedő ugyanis mozgalmat indított egy részvényeken alapuló gözmalom felállítására. Főleg gazdaközönségünk közül óhajtaná a részvényeseket toborzani.*

* Szolgálok e levél mintául mindazoknak, akik ostromolnak receptert, hogy hat: „5k irának; de mit írjanak?”

Naptár. Március.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
4 Kedd	Theophil	Adorján	20 Leo c.
5 Szer.	Eusebins	Frigyes	21 Timoth.
6 Cstít.	Frigyes	Fridolin	22 Jenő vért.
7 Pént.	Aq. Tamás	Felicitas	23 Polykarp.

Felolós szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.
Helyettesít: Laptulajdonos és kiadó: BITTERMANN NÁNDOR.

NYILTTÉR.*

Nyilvános köszönet.

Azon nemesebb önfeláldozás, melylyel dr. Velimirovics János újvidéki orvos ur a nála segélyt kereső beteget gyógyítani iparkodik, Újvidéken köztudomású dolog. De mit dr. Velimirovics az én családomnál tett, ezennel a nyilvánosság elé terjeszteni bátorodom. Ném 4 teljes hónapra át előbb veszélyes lábbajban, később influenzában s utóbb tüdő-órdalrhártya-és bélyulladásban szenvedett. Dr. Velimirovics ur sem időt, sem fáradságot nem kímélt, naponta ismételt halálos beteg nóm kórágynál megjelent és önfeláldozó igyekvéseit a Mindenható Isten a legfényesebb sikerrel koronázta, amennyiben nóm a halál torkából kiragadtott, nekem a hű és szeretett hitvestárs, kiskorú 3 gyermekemnek a leggyöngédebb anya visszaadott. Isten áldása kísérje dr. Velimirovics János orvos urnak minden lépte nyomát.

Ujvidéken, 1890. február 28-án.

Kaltner E. János,
újvidéki tanító.

* Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

HIRDETÉSEK.

Pályázat.

A zombori „Népkör“, a melynek f. Szent-György napjától a volt Morber-féle ház képezendi állandó helyiségét, a szolgálai állásra ezennel pályázatot hirdet.

Ajánlatok legkésőbb f. március hó 15-ig alulrt elnökhöz nyújtandók be.

Zombor, 1890. évi március hó 1-én.

3-1

Jakobtsits Mihály,

népköri elnök.

Arlejtési hirdetmény.

Nagyságos Bezerédj Pál m. kir. selymentenyésztési miniszteri meghatalmazott ur megbízása folytán az alulrt hivatal Baján építendő guborkraktár és felügyelői lakás vállalati uton való foganatosítása céljából ezennel zárt ajánlati versenytárgyalást ír ki.

A versenyzőni óhajtok felhívhatnak, hogy a fenti munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó 1000 forintnyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat f. évi március hó 15-én délelőtti 10 óráig az alulrt hivatalhoz amnyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Nagyságos Bezerédj Pál miniszteri meghatalmazott ur fentartja magának saját elhatározása szerint, tekintet nélkül az ajánlati összegre, az építkezést kiadhatni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek az alulrt hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Ujvidéken, 1890. február hó 28-án.

Magy. kir. folyammérnöki hivatal.

Árverési hirdetmény.

A hódásghí kir. járásbírósg mint teleggönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kaufmann Sándor végre hajtatonak Orenstein Márk végrehajtást szenvedő elleni 4000 ffrt tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a hódásghí kir. járásbírósg) területén lévő, Karavukova községében fekvő, a karavukovai 537. sz. tjkvben A. I. (349-350) r. sz. 128. ö. i. sz. ház és (726-727) r. sz. a foglalt s Orenstein Márk nevéen álló pótkertre 1800 ffrt ki-kiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1890. évi május hó 12-ik napján délutáni 3 órakor Karavukova községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladani fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. törvények 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabály-szerű elismervényt átszolgáltattni.

Kelt Hódásghon, 1890. évi január hó 10-én.

A hódásghí kir. járásbírósg mint teleggönyvi hatóság.

Egy szállító iroda részére kerestetik, egy elemi iskolát végzett **gyakornok** (helybeli), ki szakmaszerű kiképzés mellett, az összes kereskedelmi tudományok alapos oktatásában is részesül. — Bővebb felvilágosítás

Spitzer Bernát urnál
Zomborban.

Olesó pénzkölcsönök

kieszközlésére ház- és földbirtokra
17^{1/2}, 25, 32, 38 és 50 évi törlesztés mellett
ajánlkozik az

„Első szabadkai jelzálogkölcsön-közvetítőiroda.“

Régi terhek konvertálhatók. Megszavazott kölcsönök **kifizetése készpénzben** történik. Megbízásokat elfogad és tudakozódásokra készségesen válaszol

Halmi Mór,
irodahelyiség: Egressy-utca, a színház mellett.

Zombor, 1890. Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdája.

855. szám.

kig. 1890.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegyébe kebelezett Ó-Kér községében íresedésben levő állatorvosi állásra ezennel pályázatot nyitok s felhívom mindazon okleveles állatorvost, ki ezen állomásra pályázni kíván, ez iránti folyamodványát f. évi március hó 20-áig alulírott nál nyujtsa be. A választási határnap a pályázat lejártá után fog kifizetni.

Ezen állással következő javadalmazás jár: készpénzbeli fizetés 400 ffrt, nappali látogatás 20 kr, éjjeli 40 kr, huszszemleért 10 kr, ellénelni segédkezéért 2 ffrt. Ujvidék, 1890. évi február hó 13-án.

Kolozsváry Sándor,

főszolgabíró.

3-3

493. szám.

tkvi 1890.

Árverési hirdetmény.

A titeli kir. járásbírósg mint teleggönyvi hatóság részéről ezennel közhírré tételük, hogy a titeli kir. kincstári uradalom mint végrehajtatonak Gardinovec községe mint végrehajtást szenvedő ellen 213 ffrt 83 kr, 64 ffrt 97 kr, 63 ffrt 60 kr és 63 ffrt 6 kr tőke s járulékaí iránt folytatott végrehajtási ügyében a titeli kir. járásbírósg mint teleggönyvi hatóság területén a goszpodincei 29. sz. tjkvben végrehajtást szenvedő tulajdonánál fölvetett 18. ö. i. sz. ház és 690 □ öl udvartelek 222 ffrt becsárban; a gardinoveci 31. sz. tjkvben ugyanannak tulajdonánál kitüntetett 20. ö. i. sz. ház és 467 □ öl udvartelek 138 ffrt becsárban; végül a gardinoveci 172. sz. tjkvben ugyanannak tulajdonánál fölvetett 71. ö. i. sz. ház és 50 □ öl udvartelek 200 ffrt becsárban nyilvános árverés útján el fog adatni.

Határnapul 1890. évi március hó 22-ik napjának délelőtti 10 órája a gardinoveci községéhez kitézetik azon hozzáadással, hogy az ingatlan ezen határnapon a becsáron alul is el fog adatni.

Kikiáltási ár a fentebb kitétt becsár, melynek 10%-át venni szándékozó készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénz a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltattni köteles.

Vevő tartozik a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az első 1 hó, a másodikat 2 hó, az utolsó 3 hó alatt mindig az árverés napjától számítva 6% kamattal együtt az újvidéki kir. adóhivatal mint letéptenzárnál lefizetni. A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámítatni. Az árverési feltételek a felsoroltakon kívül még a következők:

1. Vevő köteles az ingatlant terhelő és az árverés napját követőleg esedékes adókat, átruházási illetéket viselni.
2. Vevő a megvett ingatlan birtokába az árverés jogerőre emelkedése után lép s annak haszna s terhei is e naptól őt illetik.
3. Vevőnek a vételi bizonyítvány az 1881. LX. t. c. intézkedése értelmében csak az esetben fog kiadatni, ha az árverés napjától számított 15 nap alatt az idézett t. c. 187. §. intézkedésének megfelelő utóajánlat nem tételük.
4. A tulajdonjognak vevő javára bekebelezése csak a vételár és kamatának teljes lefizetése után fog hivatalból elrendeltetni.
5. A mennyiben a vevő az árverési feltételek bármelyikét a kitézett időben eleget nem tette az általa megvett ingatlanra az érdekeltek bármelyikének kérelme következtében az 1881. LX. t. c. 185. §-a szerint vevő veszélyére és költségére a bánatpénznek elvesztése mellett újabb árverés fog elrendeltetni.

Kelt Títeleen a kir. járásbírósg mint tkkvi hatóságnál, 1890. évi február hó 10-ik napján.

Rehák,
kir. járásbíró.

Fiatál fűszerkereskedősegéd
azonnal felvétetik Bernheim Manónál
N.-Palánkán.

2-2

1151. szám.

k. ig. 1890.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye Bulkesz községében íresedésben levő állatorvosi állásra, mely 300 ffrt készpénz s a szabályrendeletileg megállapított huszszemle-díjakkal van egybekötve, ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket bezárólag f. évi március hó 25-ig hozzám nyujtsák be.

Palánkán, 1890. évi február hó 18-án.

3-2

Csupor Gyula,

főszolgabíró.

Teljesen jó karban levő
zongora
eladó, bővebb értesítést ad e
lapok kiadója: Bittermann
Nándor.

3-1

XIII.

ELŐFEL

Egész évre
Fél évre
Negyed évre

A lap szellemi
küldemények
nek, anyagok
donosnak

Egyes szám ára

Községi is

ellentétek egy
közögy, melyet
véltünk, szenved

Kanizsán a
kérdést, hogy k
gyék-e az iskolá
vázók kisebbség

meg van győződ
hetetlenné lett t
és hogy most n
fejlődésnek mind

ban a győztes fél
még erősebben l
seget egy kétség
nem állja, a legk
telenség prédájául

Kimondjuk
nem jól szolgálta
ségi iskolát elejt

delkezést iskolái
— a mint tudjuk,
se nyert semmit,
melyet a felekezete

is bőven kitarthat
mondjuk minden t
egész nagy és an
egyéb, mint tisztán

a kulturához, akár
mennyi köze sine
Foglalkozunk

ségi iskola ellen te
hogy nem eléggé
velést; a felekezeti

enged azon megvált
kívánja, hogy az i
tegyen a kor követ

böztetés azonban —
zésben — rendszeri
fogultságában birja

élet engersen másról
A közös iskola

mint mondani szoktá
volna ott a papnak
midőn teljesen át

nak, kik arra állásu
alkalmasabbak: távo
leknek, hanem épp

kitűzött közös cél
csinylené, hanem i
Azután a derék jóra

iskolánál működik is
nevendékeiben a szí
az erkölcsi akaratot

istenfélökké, jámborak
éppen a sokat kárho
mében, holott nem l

másik felekezeti iskolák
csakugyan olyan, me
rad, mely nem hogy

pitja az érzést minden
Más oldalról azon

téves feltölgás, hogy
lanak a kultura szolg

tűnően szervezett és u
a modern kultura leg

teljesen megfelelő fe
rünk másrészt igen

közös iskolákat, hol
gyenge lábon áll. H
gyakran igen kicsiny

zatok árán és nagy m
felekezeti iskolát, csak
szinvonalon álló helyi

kénytelenítenek. A
Valóban van vala
gasan felette áll azo
szövevényes rendszer
vények és rendeletek